

Vlaanderen
is zorgzaam samenleven

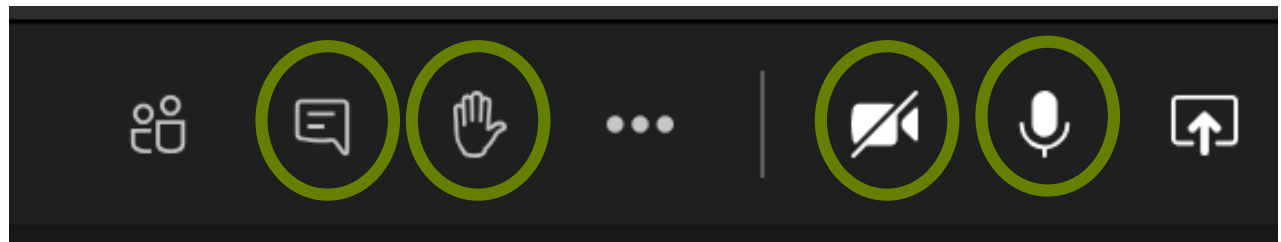
Zorg voor het klimaat

Duurzaam bouwen met VIPA

Digitale etiquette

- ▶ **Camera en microfoon uit tijdens de presentatie**
- ▶ **Vragen stellen = ok**
- ▶ **TIJDENS presentatie**
  - Via chatvenster
- ▶ **NA presentatie**
  - Via chat venster
  - Mondeling steek hand op
- ▶ **Vraag niet beantwoord**
  - Klimaat.vipa@vlaanderen.be
- ▶ **De webinar wordt opgenomen**

Programma 'ZORG Voor Klimaat'

•8 oktober

- 10.00u-10.45u: Kick Off.
- 11.00u-11.45u: Impact klimaatuitdaging op de welzijnssector

•12 oktober

- 10.00u-11.30u: Praktijkervaringen gratis energiescans en klimaatsubsidies
- 13.45u-14.45u: Europese en Vlaamse Klimaatdoelstellingen, subsidiemechanismen buiten VIPA en EPC NR

•14 oktober

- 10.00u-10.45u: Nulmeting
- 11.00u-11.45u: Raamcontracten
- 13.45u-14.30u: Burgercoöperatieven
- 14.45u-15.30u: Energieprestatiecontracten

•27 oktober

- 10.00u-10.45u: SustaCare
- 11.00u-11.45u: Klimaatvisieplan
- 13.45u-14.30u: ECG-matrix
- 14.45-15.30u: Welzijnsgroen

•29 oktober

- 10-10.45u: VIPA-criteria Duurzaamheid
- 11-11.45u: Green Deal ZORG

Europese en Vlaamse Klimaatdoelstellingen, subsiemiemechanismen buiten VIPA en EPC NR – 12 oktober

Kobe Snyers
beleidsmedewerker
energie-efficiëntie

Barbara Wauman
technisch specialist
energieprestatie van gebouwen

Vlaanderen
is energie

Het langetermijnpad voor de zorgsector

Kobe Snyers

Barbara Wauman

Studiedag Zorg voor Klimaat - VIPA
12 oktober 2020

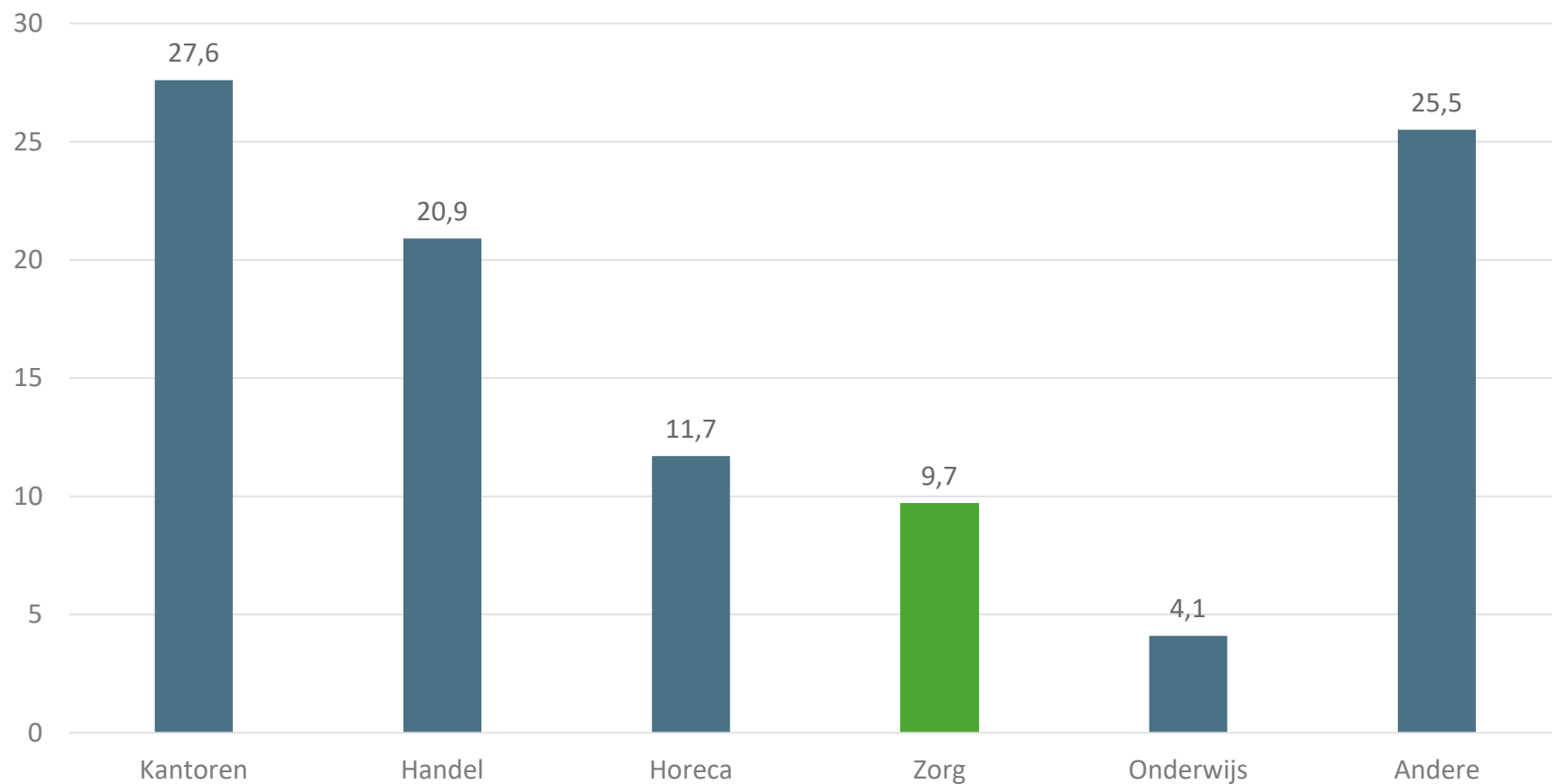
Niet-residentiële context

► Totaal energiegebruik in 2018 (PJ)

Tertiaire sector, handel en administratie	107,6
hotels en restaurants	12,6
gezondheidszorg	10,4
onderwijs	4,4
kantoren en administraties	29,7
handel	22,5
andere diensten	27,4

Bron: Energiebalans 2018

Aandeel energiegebruik (in %)

Europees kader

- ▶ Doelstellingen 2030
  - 40% broeikasgasreductie t.o.v. 1990
  - 32% hernieuwbare energie in finaal energiegebruik
  - 32,5% reductie energiegebruik t.o.v. 2007
- ▶ European Green Deal
  - 50 tot 55% broeikasgasreductie in 2030 t.o.v. 2005
- ▶ Artikel 2 bis herziene EPBD-richtlijn: lange termijnrenovatiestrategie

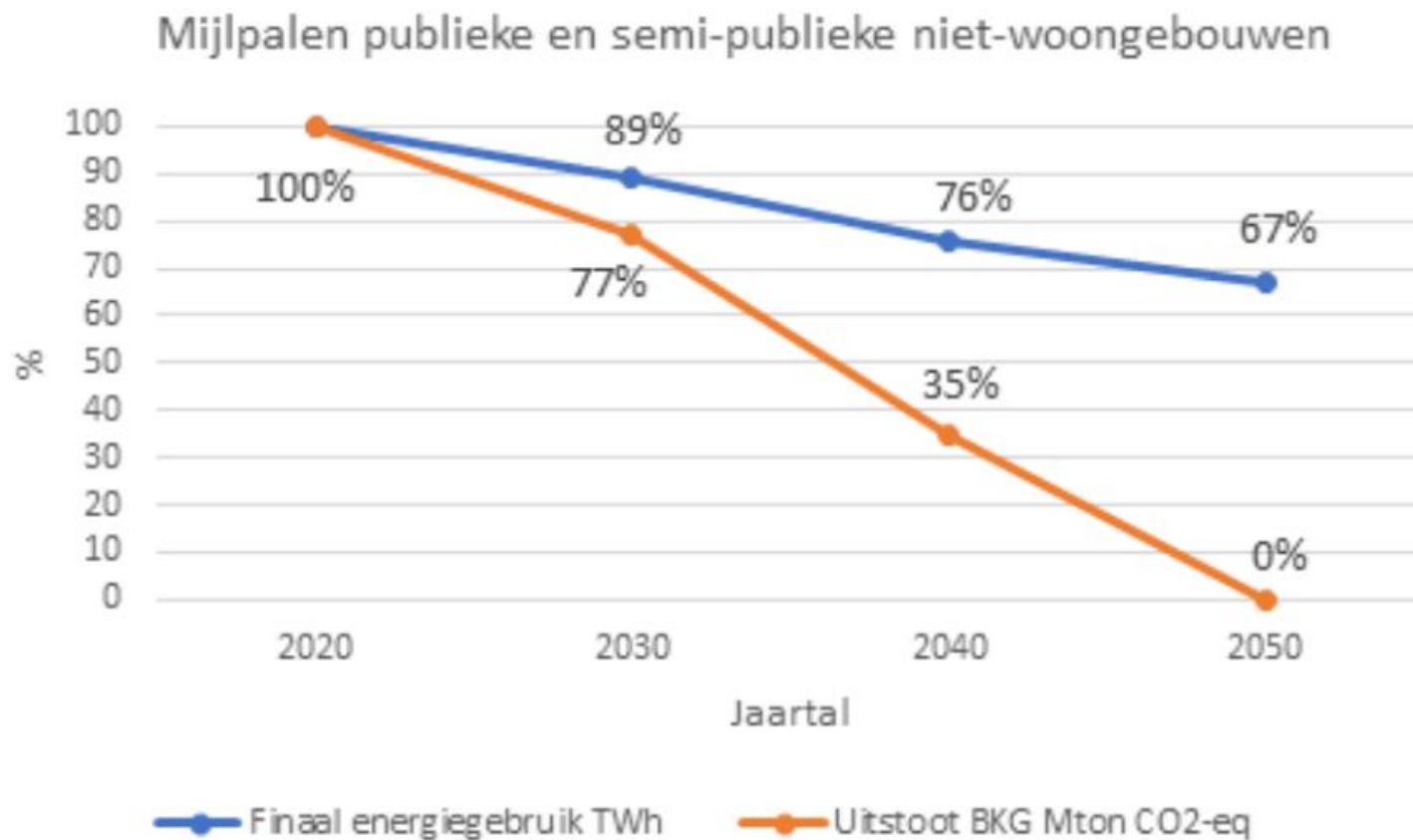

Vlaams kader

- ▶ Regeerakkoord 2019-2024
  - Uitwerking lange termijndoelstelling niet-residentiële gebouwen
  - Tussentijdse ijkpunten
- ▶ Vlaams Energie- en Klimaatplan 2021-2030
  - Broeikasgasreductie met 35% tegen 2030 t.o.v. 2005
- ▶ Vlaamse Klimaatstrategie 2050
  - Broeikasgasreductie met 85% tegen 2050 t.o.v. 2005
  - Gebouwenpark zo snel mogelijk na 2050 klimaatneutraal maken
- ▶ Lange termijnrenovatiestrategie
  - Vastleggen van lange termijndoelstelling voor niet-residentieel

LTD niet-residentiële gebouwen

“Voor het bestaande niet-woongebouwenpark wordt tegen 2050 naar een koolstofneutraal gebouwenpark gestreefd voor verwarming, sanitair warm water, koeling en verlichting.”

Concretisering LTD

- ▶ Werkelijk totaal energieverbruik (inclusief processen)
    - CO₂-neutraal
    - Fossielvrij
  - ▶ Beperkt tot gebruiksfase van het gebouw, geen LCA

  - ▶ Hoe?
    - Beperking energiebehoefte
    - Restvraag groen invullen
      - × Focus op lokale productie hernieuwbare energie
- => 100% invulling hernieuwbare energie

EPC NR - beleid

- ▶ Wat is het EPC volgens Europese EPBD-richtlijn?
  - oordeel energieprestatie gebouw
  - benchmarking
- ▶ Beleid in Vlaanderen energieprestatie NR gebouwen
  - 2020: EPC kNR, enkel bij verkoop en verhuur
  - 2025: EPC GNR, voor alle grote NR gebouwen
  - 2030: minimum prestatielabel
  - 2050: alle NR gebouwen koolstofneutraal (LTD)
    - × LTD is heel ambitieus
    - × Nood aan effectieve beleidsinstrument(en), die voldoende sturen richting ambitieus einddoel

=> belangrijke extra functionaliteit voor EPC?

Niet-residentiële gebouwen

Klein NR

- sterke gelijkenissen residentieel gebouwpark
  - gelijkaardige opbouw schil
  - beperkte complexiteit installaties

=> zelfde aanpak en LTD woningen

Groot NR

- grote verschillen residentieel gebouwpark
- typisch materiaalgebruik en opbouw schil
  - complexe installaties

Klein niet-residentieel

▶ EPC kNR

- verplicht vanaf 2020 bij verkoop/verhuur
- eenheden $\leq 500 \text{ m}^2$ en geen deel van groot NR gebouw
- Gebaseerd op EPC residentieel:
  - × Label gebaseerd op berekend kengetal
  - × Vast maatregelenpakket

▶ Meer info: www.energiesparen.be/EPC-klein-niet-residentieel

Energieprestatiecertificaat
Niet-residentieële eenheid (oppervlakte $\leq 500 \text{ m}^2$)

Adres
bestemming kantoor | oppervlakte niet-residentieële eenheid: 211 m²
certificaatnummer: 20190910-0001956253-KNR-1

Energielabel
Huidig energielabel

F E D C B A A+

Het energielabel van deze niet-residentieële eenheid is bepaald via een theoretische berekening op basis van de bestaande toestand van het gebouw en de huidige bestemming. Er wordt geen rekening gehouden met het gedrag en het werkelijke energieverbruik van de (vorige) gebruikers. Het beste energielabel is A+.

Verklaring van de energiedeskundige
Ik verklaar dat alle gegevens op dit certificaat overeenstemmen met de door de Vlaamse overheid vastgelegde werkwijze.

Datum: **10-09-2019**
Handtekening:

NAAM ENERGIEDESKUNDIGE
EPIXXXX

Dit certificaat is geldig tot en met **10 september 2029**.

Niet-residentiële gebouwen

Klein NR

- sterke gelijkenissen residentieel bouwpark
- gelijkaardige opbouw geschil
  - beperkte complexiteit installaties

Groot NR

- grote verschillen residentieel bouwpark
- typisch materiaal en opbouw geschil
  - complexe installaties

=> Andere aanpak nodig?

EPC groot niet-residentieel

- ▶ Berekend kengetal
  - Twijfel over effectiviteit
  - Complexe methodiek
  - Kosteneffectiviteit van instrumentarium
- ▶ Alternatief om nut en potentieel certificaat te maximaliseren
  - Integratie werkelijke gebruiken
  - Focus op Lange Termijn Doelstelling (LTD)

Louter zuiver vergelijkende
certificatie-tool

Breder opvatten als
begeleidingstool in het pad
naar de LTD

AS IS

TO BE

EPC groot niet residentieel

- ▶ 2 parallele trajecten
  - Label op basis van berekening
    - × 3 gewesten
    - × ontwikkeling lopende 2017 - heden
    - × rekenmethode en IP gebaseerd op **nieuwbouwmethode (EPN)**
    - × **Verwachte invoerdatum begin 2023**

  - Label op basis van metingen
    - × Vlaanderen
    - × ontwikkeling lopende 2019 – heden
    - × 2 complementaire indicatoren: label en kengetal
    - × **Verwachte invoerdatum midden 2022**

EPC groot niet residentieel

LABEL obv BEREKENING

Louter zuiver vergelijkende
certificatie-tool

AS IS

Theoretisch kengetal

Gedetailleerde berekening

Label op basis van kengetal

LABEL obv METING

Naast certificatie-tool ook
begeleidingstool in pad naar LTD

TO BE

2 complementaire indicatoren:
gemeten aandeel HE én theoretisch kengetal

Vereenvoudigde berekening

Label op basis van aandeel HE

Werkelijk energiegebruik in EPC

- ▶ Naast kengetal, ook evaluatie invulling door hernieuwbare energie

Verbruik lokaal opgewekte hernieuwbare energie

Totaal energieverbruik (= $\sum$ hernieuwbaar en niet – hernieuwbaar)

- ▶ HE - technieken:

- Zonneboiler

- Biomassaketel

- Warmtepomp

- PV-panelen

- Wind- en waterkracht

- WKK op biomassa

- Warmtenet met een hernieuwbare bron of restwarmte

Werkelijk energiegebruik in EPC

- ▶ Uitgangspunten opstart:
    - Vertaling LTD -> invulling door HE = 100%
    - Geen omzetting naar primaire energie
    - Belang EE
      - × Enkel lokaal opgewekte hernieuwbare energie
      - × Garanties van oorsprong niet ingerekend
    - Eenvoud: zo veel mogelijk gebruik bestaande (nuts-)meters
    - Geldigheidstermijn EPC beperkt -> nood aan normalisatie ↘
- => Uitgangspunten kunnen aangepast worden aan verstrengingspad

Bestaande financiële ondersteuning

- ▶ Energiepremies
  - Via netbeheerder Fluvius
  - Dakisolatie, buitenmuurisolatie, spouwmuurisolatie, vloerisolatie, hoogrendementsbeglazing, relighting, zonneboiler, warmtepomp, warmtepompboiler

- ▶ Premie na audit
  - Via Fluvius
    - × €0,035 per bespaarde kWh primaire energie
    - × Maximaal 25.000 euro per project per jaar
    - × TVT > 2 jaar
  - Via Elia
    - × Tot 40% investeringssteun met maximum van 200.000 euro
    - × TVT > 2 jaar

Bestaande financiële ondersteuning

- ▶ Verhoogde investeringsaftrek
  - Vermindering belastbare winst: 13,5%
  - Gebouwschil, verlichting, verwarming, klimatisering, beperking ventilatieverlies, WKK,...
  - Combineerbaar met energiepremies
  - Aanvraag attest bij VEA
- ▶ Ecologiepremie+
  - 15% tot 55% van meerkost investering
  - Limitatieve lijst (jaarlijks)
  - Via VLAIO
- ▶ Korting op onroerende voorheffing
  - Bij IER of energiezuinige nieuwbouw
  - Afhankelijk van bouwjaar en E-peil
  - 5 tot 10 jaar

Bestaande financiële ondersteuning

- ▶ Groenestroomcertificaten
  - PV > 2 MW, biogasinstallaties, windturbines > 300 kW
- ▶ Call kleine en middelgrote wind
  - Windturbines 10 kW – 300 kW
  - 50% tot 70% maximaal toegelaten steunhoogte
- ▶ Premie 'kleine' zonnepanelen (vanaf 2021)
  - Nieuwe installaties tot 10 kVA
  - 300 euro/kWp van 0 tot 4 kWp + 150 euro/kWp van 4 kWp tot 6 kWp
  - Maximaal 1500 euro

Bestaande financiële ondersteuning

- ▶ Call middelgrote zonnepanelen (vanaf april 2021)
  - 40 kVA tot 2000 kVA
  - Ter vervanging van groenestroomcertificaten
  - Beoordeling o.b.v. meest geproduceerde groene stroom per euro gevraagde steun
  - Verwachte frequentie: twee calls per kalenderjaar
- ▶ Warmtekrachtcertificaten
  - WKK > 10 kW
  - Afhankelijk van gerealiseerde energiebesparing
  - Maandelijks toekenning

Bestaande financiële ondersteuning

- ▶ Premie micro-WKK
  - Micro-WKK < 10 kW
  - Tot 30% van investeringskost
  - Positieve relatieve primaire energiebesparing
- ▶ Call groene warmte
  - Nieuwe projecten > 300 kW: hernieuwbare warmte, restwarmte, warmtenetten
  - Beoordeling op steunpercentage en verwachte CO₂-besparing
  - Frequentie: twee calls per jaar
  - Volgende call: 12 oktober – 10 november
  - Enkel projecten zonder certificatensteun of ecologiepremie+

VOOR MEER INFORMATIE
Vlaams Energieagentschap
www.energiesparen.be
T 02 553 46 00
energie@vlaanderen.be